

ПРЫКЛАДНАЕ ПЛАНАВАННЕ ЁРОКАЎ МУЗЫКІ І СПЕВАЎ У МАЛАКАМПЛЕКТНАЙ ШКОЛЕ

Дадзенае планаванне можа выкарыстаць настаўнік малакамплектнай школы, які працуе з I класам чатырохгадовай пачатковай школы і II класам трохгадовай пачатковай школы. У планаванні ўлічваецца, што I клас займаецца па новай праграме, а II — па ранейшай. Пры гэтым у аснову пакладзены прынцып тэматычнай пабудовы праграмы, г. зн. усе віды дзейнасці на ўроку і музычны матэрыял падначальваюцца раскрыццю асноўнай тэмы чвэрці.

Сумешчаны ўрок музыкі і спеваў (45 мін.) праводзіцца раз у тыдзень.

I чвэрць

Тэма: «Якія пачуцці перадае музыка».

Асноўная задача: пазнаёміць вучняў з характарам і эмацыянальным зместам музычных твораў

№ уро ка	Музычны матэрыял	Змест работы		
		Для ўсіх класаў	Для I класа чатырохгадовай пачатковай школы	Для II класа трохгадовай пачатковай школы
1	2	3	4	5
1	«Марш». Муз. С. Пракоф'ева	Уваход у клас пад «Марш» С. Пракоф'ева (пад гэту музыку дзеці і пакідаюць клас)	Вызначэнне характару музыкі (сумная, пяшчотная, ласкавая)	Вызначэнне напрамку руху мелодыі
	«Празвінеў званок» (папеўка) «Вучыся, як Ленін». Муз. Р. Бойкі, сл. В. Віктарава	Развучванне. Выпрацоўка пеўчай устаноўкі, лёгкага напеўнага гучання Знаёмства з песняй. Гутарка аб яе змесце. Развучванне (на развучванне песні, як правіла, адводзіцца тры ўрокі). Выпрацоўка лёгкага напеўнага гучання	Вызначэнне характару музыкі (ласкавая, вясёлая, гордая)	Вызначэнне напрамку руху мелодыі і яе рытмічнага малюнка
2	«Скакалачка». Муз. Г. Вагнера	Слуханне. Вызначэнне характару музыкі	Адрозненне плаўнага і адрывістага руху мелодыі	Фарміраванне ўяўлення аб частках музычнага твора
	«Марш». Муз. С. Пракоф'ева «Вучыся, як Ленін». Муз. Р. Бойкі, сл. В. Віктарава		Слуханне. Вызначэнне характару музыкі. Паведамленне кароткіх звестак аб аўтару Развучванне. Работа над выразным выкананнем	

Акрамя гэтага, першакласнікі маюць яшчэ адзін урок (35 мін.), які не сумяшчаецца. Для музычнага суправаджэння пачатку заняткаў мэтазгодна выкарыстоўваць творы, што вывучаюцца ў чвэрці (у запісу). Пакідаюць дзеці клас пад музыку, з якой пазнаёміліся на ўроку ці з якой сустрэнуцца на наступных занятках.

Планаванне склаў кандыдат педагагічных навук
В. Я. КАВАЛІЎ і выкладчык Мінскага педінстытута
імя А. М. Горкага В. В. КАВАЛІЎ.

1	2	3	4	5
3	<p>«Скакалачка». Муз. Г. Вагнера</p> <p>«Мы — першакласнікі». Муз. Ю. Семянякі, сл. Э. Агняцвет</p> <p>«Марш». Муз. С. Пракоф'ева</p> <p>«Полька». Муз. Р. Пукста</p> <p>«Песня аб школе». Муз. Дз. Кабалеўскага, сл. В. Віктарава</p> <p>«Вучыся, як Ленін». Муз. Р. Бойкі, сл. В. Віктарава</p>	<p>Слуханне. Вызначэнне рытмічнай пульсацыі. Выкананне маршападобных рухаў. Глумачэнне графічнага адлюстравання рытмічных доляў (крок)</p> <p>Слуханне. Паведамленне кароткіх звестак аб кампазітуру</p> <p>Знаёмства з песняй. Гутарка аб яе змесце. Развучванне. Работа над інтанацыйнай дакладнасцю</p> <p>Выкананне. Замацаванне вакальна-харавых навываў, атрыманых на папярэдніх уроках</p>	<p>Слуханне. Вызначэнне характару кожнай часткі</p> <p>Знаёмства з песняй. Гутарка аб яе змесце. Развучванне</p> <p>Выкладванне на дошцы нот-доляў (з дапамогай картак)</p> <p>Вызначэнне характару музыкі (вясёлы, радасны)</p> <p>Вызначэнне характару музыкі ў сувязі са зместам песні</p>	<p>Паказ доляў па тэблицы і ігра іх на барабане</p> <p>Параўнанне па характару музыкі танца і марша</p> <p>Параўнанне па характару музыкі танца, марша і песні</p>
4	<p>«Добры дзень, школа». Муз. М. Парцхаладзе, сл. Л. Някрасавай</p> <p>«Мы — першакласнікі». Муз. Ю. Семянякі, сл. Э. Агняцвет</p> <p>«Добры дзень, школа». Муз. М. Парцхаладзе, сл. Л. Някрасавай</p> <p>«Песня аб школе». Муз. Дз. Кабалеўскага, сл. В. Віктарава</p> <p>«Чаму вучаць у школе». Муз. У. Шаінскага, сл. М. Пляцкоўскага</p>	<p>Слуханне. Вызначэнне характару музыкі ў сувязі са зместам песні</p>	<p>Выдзяленне роўных доляў такту</p> <p>Развучванне. Выпрацоўка свабоднага палётнага гучання, мяккага заканчэння фраз і своечасовага ўзяцця дыхання</p> <p>Выкананне на ўдарных інструментах у ансамблі з настаўнікам</p> <p>Развучванне. Выпрацоўка ласкавага напеўнага гучання</p> <p>Вызначэнне характару музыкі. Слуханне з рытмічным суправаджэннем</p>	<p>Выкананне песні на ўдарных інструментах у ансамблі з настаўнікам</p>

¹ Больш падрабязна аб змесце работы з шасцігодкамі гл. «Прыкладнае планаванне ўрокаў музыкі і спеваў (для I класа адзінаццацігадовай агульнаадукацыйнай школы)».

1	2	3	4	5
5	<p>«Дожджык». Беларуская народная песня.</p> <p>«Мая зорачка». Муз. П. Альхімовіча, сл. А. Вольскага</p> <p>«Экасез». Муз. Л. Бетховена</p> <p>«Крыжачок». Беларускі народны танец</p>	<p>Вызначэнне характару музыкі (сумная, журботная). Развучванне па паўтанах уверх і ўніз. Выпрацоўка чыстага ўнісону, напеўнага гучання</p> <p>Знаёмства з песняй. Гутарка аб яе змесце. Развучванне</p> <p>Слуханне. Вызначэнне характару музыкі. Паведамленне кароткіх звестак аб кампазітару. Выкананне рухаў, што адпавядаюць характару твора</p> <p>Слуханне. Вызначэнне характару музыкі. Знаёмства з гучаннем аркестра народных інструментаў</p>	<p>Адпаяканне рытмічнага малюнка з прагаворваннем складовых абазначэнняў працягласцей (крок, бе-гаць)</p> <p>Вызначэнне характару музыкі ў сувязі са зместам песні</p> <p>Выкананне лёгкіх падскокаў (на першую частку)</p> <p>Знаёмства з гучаннем аднаго з беларускіх музычных інструментаў (цымбалы)</p>	<p>Вызначэнне рытмічнага малюнка мелодыі (крок, бе-гаць), яго адлюстраванне з дапамогай картак</p> <p>Адрозненне гукаў па вышыні на слых (з паказам напрамку руху мелодыі рукой)</p> <p>Вызначэнне частак твора. Выкананне бадзёрага, энергічнага кроку (на другую частку)</p> <p>Параўнанне беларускага народнага танца «Крыжачок» і «Экасеза» Л. Бетховена</p>
6	<p>«Дожджык». Беларуская народная песня</p> <p>«Мая зорачка». Муз. П. Альхімовіча, сл. А. Вольскага</p> <p>«Экасез». Муз. Л. Бетховена</p> <p>«Мы — першакласнікі». Муз. Ю. Семянякі, сл. Э. Агняцвет</p>	<p>Слуханне. Вызначэнне характару музыкі. Знаёмства з гучаннем аркестра народных інструментаў</p>	<p>Выкананне. Вызначэнне рытмічнага малюнка мелодыі (крок, бе-гаць), яго адлюстраванне з дапамогай картак</p> <p>Развучванне. Работа над выразнасцю выканання</p> <p>Слуханне. Замацаванне навыкаў выканання рухаў пад музыку</p> <p>Выкананне. Работа над удасканаленнем вакальна-хараваых навыкаў</p>	<p>Выкананне. Вызначэнне рытмічнага малюнка мелодыі (крок, бе-гаць), яго адлюстраванне з дапамогай картак</p> <p>Развучванне. Работа над выразнасцю выканання</p> <p>Слуханне. Замацаванне навыкаў выканання рухаў пад музыку</p> <p>Выкананне. Работа над удасканаленнем вакальна-хараваых навыкаў</p>
7	<p>«Дожджык». Беларуская народная песня</p> <p>«Па грыбы». Муз. У. Алоўнікава, сл. М. Алтухова</p> <p>«Бульба». Беларускі народны танец</p>	<p>Выкананне. Замацаванне ўменняў і навыкаў, атрыманых на папярэдніх уроках</p> <p>Знаёмства з песняй. Гутарка аб яе змесце. Развучванне. Адпрацоўка навыку лёгкага гучання</p> <p>Слуханне. Вызначэнне характару музыкі (вясёлая, танцавальная)</p>	<p>Вызначэнне характару музыкі (задушэўная, ласкавая)</p> <p>Адрозненне на слых змянення характару музыкі ў творы</p>	<p>Параўнанне песень «Па грыбы» і «Дожджык»</p> <p>Вызначэнне колькасці частак. Адрозненне іх па характару музыкі</p>

1	2	3	4	5
8	<p>«Экасез». Муз. Л. Бетховена</p> <p>«Пеўнік». Беларуская народная песня</p> <p>«Па грыбы». Муз. У. Алоўнікава, сл. М. Алтухова</p> <p>«Бульба». Беларуская народная песня</p>	<p>Выкананне ў ансамблі з настаўнікам</p>	<p>Замацаванне ўяўлення аб характары музыкі</p> <p>Вызначэнне характару музыкі. Развучванне па паўтонах уверх і ўніз з рытмічным суправаджэннем</p> <p>Развучванне. Вызначэнне інтанацыі, якая адлюстроўвае голас зязюлі</p> <p>Слуханне. Знаёмства са слабай і моцнай долямі. Развучванне танцавальных рухаў, што адпавядаюць характару музыкі</p>	<p>Параўнанне «Экасеза» Л. Бетховена і беларускага народнага таца «Бульба»</p>
9	<p>«Шпачок развітваецца». Муз. Т. Папаценкі, сл. М. Івенсен</p> <p>«Пеўнік». Беларуская народная песня</p> <p>«Што нам восень прынясе?» Муз. З. Левінай, сл. Л. Някрасавай</p> <p>«Бульба». Беларуская народная песня</p> <p>«Па грыбы». Муз. У. Алоўнікава, сл. М. Алтухова</p> <p>«Асенні дожджык». Муз. М. Парцхаладзе</p> <p>«Шпачок развітваецца». Муз. Т. Папаценкі, сл. М. Івенсен</p>	<p>Развучванне па паўтонах уверх і ўніз з рытмічным суправаджэннем</p> <p>Знаёмства з песняй. Гутарка аб яе змесце. Развучванне. Выпрацоўка ласкавага напеўнага гучання</p> <p>Слуханне. Адрозненне гучаў аркестравага і харавога выканання</p> <p>Выкананне</p> <p>Слуханне</p> <p>Слуханне</p>	<p>Слуханне. Вызначэнне характару музыкі</p> <p>Выкананне з выдзяленнем рытмічнага малюнка (з дапамогай ударных інструментаў)</p> <p>Вызначэнне характару музыкі (пяшчотная, радасная)</p> <p>Замацаванне ўяўлення аб слабой і моцнай долях</p> <p>Вызначэнне характару музыкі (сумная, журботная)</p> <p>Вызначэнне характару музыкі ў сувязі са зместам песні. Выдзяленне моцных і слабых доляў з дапамогай ударных інструментаў (трохвугольнік)</p>	<p>Вызначэнне характару музыкі. Выкананне з выдзяленнем моцных доляў (плясканнем у далоні)</p> <p>Вызначэнне характару музыкі ў сувязі са зместам песні</p> <p>Вызначэнне двухдольнага такта</p> <p>Вызначэнне сродкаў музычнай выразнасці (таката)</p> <p>Параўнанне песні «Шпачок развітваецца» і п'есы «Асенні дожджык»</p>
10	<p>«Пеўнік». Беларуская народная песня</p>		<p>Выкананне з рытмічным суправаджэннем: першая група выдзяляе</p>	

1	2	3	4	5
11	<p>«Што нам восень прынясе». Муз. З. Левінай, сл. Л. Някрасавай</p> <p>«Восенню». Муз. Ю. Слонава</p> <p>«Казёл». Беларуская народная песня</p> <p>«Казёл». Беларуская народная песня</p> <p>«На вуліцы». Муз. Л. Свездзеля, сл. С. Міхалкова</p> <p>«Што нам восень прынясе?» Муз. З. Левінай, сл. Л. Някрасавай</p> <p>«Жураўлік». Муз. Я. Зарыцкай, сл. А. Вольскага</p> <p>«Восенню». Муз. Ю. Слонава</p>	<p>Развучванне. Выпрацоўка навыку адрывістых спеваў. Адрэзаўка выразнага вымаўлення зычных пры агульным лёгкім звонкім гучанні</p> <p>Слуханне. Вызначэнне характару музыкі</p> <p>Выкананне. Музыкальная гульня «Пытанне — адказ». Фарміраванне паняцця аб музыкальнай фразе</p> <p>Слуханне. Вызначэнне характару музыкі (ласкавая, задумлівая)</p> <p>Слуханне. Параўнанне п'есы «Восенню» і песні «Жураўлік»</p>	<p>моцныя долі, другая — рытмічны малюнак. Замацаванне паняцця аб такце</p> <p>Развучванне. Выпрацоўка ўмення спяваць ва ўнісон чыста, натуральна, выразна</p> <p>Слуханне. Вызначэнне характару музыкі</p> <p>Знаёмства з песняй. Гутарка аб зместе песні. Развучванне</p> <p>Развучванне рытмічных рухаў, якія адпавядаюць характару музыкі</p> <p>Выкананне дакладных і выразных рухаў у адпаведнасці з характарам музыкі</p> <p>Выкананне «пытання»</p> <p>Вызначэнне характару музыкі ў сувязі са зместам песні</p> <p>Выказванні дзяцей аб пачуццях, якія выклікае музыка</p> <p>Слуханне. Прапяванне мелодыі з выкананнем лёгкіх пагойдванняў у бакі</p> <p>Выкананне. Выпрацоўка навыку лёгкага адрывістага гучання. Узнаўленне рытмічнага малюнка мелодыі</p> <p>Вызначэнне характару музыкі. Развучванне. Выкананне моцных доляў на ўдарных інструментах</p> <p>Знаёмства з песняй. Вызначэнне характару музыкі. Гутарка аб зместе песні. Развучванне. Выкананне маршападобных рухаў пад музыку</p>	<p>Вызначэнне характару музыкі ў сувязі са зместам песні</p> <p>Вызначэнне сродкаў музыкальнай выразнасці (дынаміка, тэмп, рэгістр)</p> <p>Выкананне «адказу»</p> <p>Гутарка аб значэнні акампанемента</p> <p>Вызначэнне песеннага характару музыкі</p>
12	<p>«Жураўлік». Муз. Я. Зарыцкай, сл. А. Вольскага</p> <p>«Казёл». Беларуская народная песня</p> <p>«Мы ідзем з флажкамі». Муз. А. Цілічэвай, сл. М. Далінавай</p> <p>«Свята Кастрычніка». Муз. Ю. Слонава, сл. В. Высоцкай</p>			

1	2	3	4	5
13	<p>«Мы ідзём з флажкамі». Муз. Цілічэвай, сл. М. Далінавай</p> <p>«Свята Кастрычніка». Муз. Ю. Слoнава, сл. В. Высоцкай</p> <p>Дзяржаўны гімн СССР. Муз. А. Аляксандрава, сл. С. Міхалкова і Г. Эль-Регістана*</p> <p>«Вольныя рухі». Муз. П. Падкавырава</p> <p>«Казёл». Беларуская народная песня</p>	<p>Развучванне па паўтонах уверх і ўніз. Будаванне ўнісону, работа над кантыленай, мяккім заканчэннем фраз</p> <p>Развучванне. Работа над дакладным вымаўленнем тэксту, чыстым інтанаваннем скачкоў, нефарсіраваным гучаннем</p> <p>Вызначэнне характару музыкі. Гутарка аб гісторыі стварэння Дзяржаўнага гімна СССР</p> <p>Вызначэнне характару музыкі</p> <p>Выкананне рытмічных рухаў (імпровізацыя) у адпаведнасці з характарам музыкі</p>	<p>Адпляскванне рытмічнага малюнка мелодыі па графічнаму запісу</p> <p>Выкананне моцных доляў на ўдарных інструментах</p> <p>Акцэнтаванне моцных і слабых доляў з дапамогай флажкаў. Выкананне рытмічных рухаў з флажкамі</p> <p>Выкананне з рытмічным суправаджэннем. Выкананне моцных і слабых доляў на ўдарных інструментах</p> <p>Выкананне ў суправаджэнні музычна-рытмічнага акампанемента (моцныя долі — бубен, слабыя — лыжкі)</p> <p>Слуханне. Вызначэнне характару музыкі</p> <p>Слуханне. Вызначэнне на слых змянення характару музыкі. Параўнанне «Полькі» М. Глінкі і «Вольных рухаў» П. Падкавырава</p>	<p>Вызначэнне характару музыкі. Выкананне моцных і слабых доляў на ўдарных інструментах</p> <p>Вызначэнне змяненняў у характары музыкі</p> <p>Вызначэнне на слых змены частак музычнага твора</p>
14	<p>«Мы ідзём з флажкамі». Муз. А. Цілічэвай, сл. М. Далінавай</p> <p>«Свята Кастрычніка». Муз. Ю. Слoнава, сл. В. Высоцкай</p> <p>«Полька». Муз. М. Глінкі</p> <p>«Вольныя рухі». Муз. П. Падкавырава</p>			

1	2	3	4	5
15	<p>«Мы ідзём з флажкамі». Муз. А. Цілічэвай, сл. М. Далінавай</p> <p>«Кастрычніцкая песенька». Муз. М. Красева, сл. Н. Саконскай</p> <p>«Полька». Муз. М. Глінкі</p> <p>«Ах вы, сені, мае сені». Руская народная песня</p> <p>«Свята Кастрычніка». Муз. Ю. Слонава, сл. В. Высоцкай</p>	<p>Выкананне. Замацаванне навыкаў ігры на ўдарных інструментах</p> <p>Знаёмства з песняй. Гутарка аб яе змесце. Развучванне. Работа над дакладным выкананнем пункцірнага рытму</p> <p>Слуханне. Кароткая гутарка аб кампазітару. Вызначэнне музычнага жанра (танец)</p> <p>Слуханне. Вызначэнне характару музыкі</p> <p>Выкананне з рытмічным суправаджэннем</p>	<p>Вызначэнне характару музыкі (бадзёрая, вясёлая, святочная)</p> <p>Выкананне лёгкіх пагойдванняў на кожнаю долю, танцавальных рухаў у адпаведнасці з характарам музыкі</p> <p>Адпльскванне рытмічнага малюнка з прагаворваннем складовых абазначэнняў працягласці (крок, бе-гаць)</p> <p>Выкананне маршападобных рухаў пад музыку</p>	<p>Вызначэнне характару музыкі ў сувязі са зместам песні. Вызначэнне колькасці частак твора</p> <p>Вызначэнне характару музыкі, колькасці частак. Акцэнтаванне заканчэння фраз у I частцы з дапамогай ударных інструментаў (барабан)</p> <p>Музычна-рытмічныя рухі пад музыку. Выкананне дробнага кроку</p> <p>Выкананне моцных доляў на барабане, слабых — на трохвугольніку</p>
16	<p>«Акциябрацкая песенька». Муз. М. Красева, сл. Н. Саконскай</p> <p>«Полька». Муз. М. Глінкі</p> <p>«Ах вы, сені, мае сені». Руская народная песня</p>		<p>Выкананне (урачыста, з уздымам, без рэзкага, крыклівага гучання)</p> <p>Слуханне. Акцэнтаванне канцоў фраз з дапамогай ударных інструментаў. Імпровізацыя рухаў у адпаведнасці з характарам музыкі</p> <p>Слуханне. Развучванне музычна-рытмічных рухаў: першы сказ — хадзьба (чвэрцямі), другі — дробны крок (восьмымі)</p>	
17	<p>Падрыхтоўка да заключнага канцэрта</p> <p>Заключны ўрок-канцэрт</p>			